

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadókivételben átvéve:
 Egész évre — — — 16 kor.
 Negyedévre — — — 4 c
 Kétyben hátszó koréva:
 Egész évre — — — 20 kor.
 Negyedévre — — — 5 c
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — — — 24 kor.
 Negyedévre — — — 6 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hetű órá
 órány utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczka-utczs 2

A szerkesztőség kátrátok visszaküldésén
 vagy megérésére nem vállalkozik.

Működésének és hirdetéseknek
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 13.

Püspökünk kinevezési hire Nagyváradon.

Mielőtt a hivatalos lap, a Budapesti Közlöny megérkezett volna tegnap Váradra, lapunknak Szmracsányi Pál püspök pompásan sikerült arczképével díszített rendkívüli kiadása elárasztotta a várost. Élénk érdeklődéssel nézték mindenfelé a pompás képet, mely először ismertette meg a püspök nemes arczvonásait, férfias alakját új egyházmegyéje és püspöki székvárosa lakosságával.

A mint már a kinevezés első hírét örömmel fogadták mindenfelé, annál nagyobb örömet keltett a királyi kinevezés most, a mikor részletes adatokból ismerte meg lapunk utján a közönség, mit nyert az új főpásztorban.

Még egy-két hónap telik bele, míg új püspökünket személyesen megismerik majd papjai, hívei és székvárosának közönsége, addig érthető kíváncsisággal fogadnak az emberek róla minden hirt s kifogyhatatlanok különféle kérdezősködéseikben.

Ezért iparkodtunk avatott kezekből szerezni adatokat róla s minél bővebb életrajzát nyújtani az új egyházfejedelmeknek.

Szmracsányi püspök mostani székhelyéről két hírlapot kaptunk. Mindkettő az őszintén érzett fájdalom megható hangján búcsuzik tőle.

A Szepesi Lapok a kinevezés első hírére ezeket írta:

»Bármennyire örülünk annak, hogy Szmracsányi Pál püspökünket szemelték ki Schlauch utódának, örömrünkbe bánat érzése is vegyül: elveszítjük a felvidéki nemzetiségi ügy elterjedésének egyik hatalmas kerékkötőjét, a kulturális és hazafias mozgalmak lelkes támogatóját, a szegények igaz barátját és jóakaróját.

Az utódra nézve még nem tudunk semmi bizonyosat, de annyit mégis, hogy sokáig nem lesz képes elfelejteni velünk Szmracsányi Pál püspököt, kinek távoztása mindnyájunkat nagy szomorúsággal tölt el.

Tudjuk azt is, hogy Szmracsányi Pál nehezen válik meg jelenlegi egyházmegyéjétől, melyben lépten-nyomon tapasztalhatta a polgárság rajongó szeretetét és a személye iránti feltétlen tiszteletet. Fájdó szívvel fog távozni ő is abból a körből, melyben annyira beleélte magát és a melyben igazán otthonos.

Másik egy alkalmi lap, mely a kinevezés napján jelent meg Szepeshelyen, így emlékezik meg róla:

„Tizenegy évi működése kitörölhetetlen betűkkel lesz bevéve az egyházmegye történetébe, melynek legfényesebb lapjain fog tündökölni emlékezete.

Most mikor az elválás fájdalma vesz erőt rajtunk, a veszteség érzése sokszoros súlylyal nehezedik lelkünkre és távoztása mély szomorúsággal tölt el mindnyájunkat, a kik a legnagyobb tisztelettel és becsüléssel vettük körül személyét.

Ők tizenegy évi tapasztalat után jól tudják és mélyen érzik, mit veszettek

benne, — mi ezekből jogosan remélhetjük, hogy azt nyertük benne, mit tíz hónap óta buzgó imában kértünk az Istentől: Isten szíve szerint való főpásztor, ki Szent László egyházmegyéjének bölcs kormányzója, papjainak és híveinek gondos atyja lesz.

* * *

Szmracsányi püspök kinevezéséről most érkezik meg a hivatalos értesítés a kultuszminisztertől a káptalani helynökhöz.

A közeli napokban leteszi az esküt az apostoli király kezeibe s e naptól kezdve ővé a várad püspökség javadalma.

Azután a káptalan üdvözlő küldöttséget meneszt hozzá, amikor valószínűleg nyilatkozn fog, mikor szándékozik megtartani installációját.

Az installáció azonban csak a pápai praeconisatio után történhetik meg, ami rendszeren pápai consistoriumon szokott végbe menni. Ha azonban mostanában nem tartana ülést Rómában a consistorium, akkor a praeconisatio külön breve utján fog megtörténni.

Dr. Radu Demeter.

Tegnap rendkívüli kiadásunkban közöltük már a királyi kéziratot, mely a nagyvárad gör. szert. római katolikuskoknak is új püspököt adott, kinek jövő működéséhez méltán fűzhetnek szép reményeket görög szertartású hífeleink. Az egyházmegye új főpásztorának, dr. Radu Demeternek egész ed-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Egy vasutromboló által megmentve.

Whitechurch Viktor után angolból L. L.

»Azt hiszem jobb volna, ha nem is kísérelné meg a magyarázatot, Halbon ur szót hozzám az idősebbik üzlettárs egész nyugodtan. »Nem folytatá, a mint én azon a ponton voltam, hogy félbeszakítsam »nehogy mentegesse vagy vádolja önmagát. — Atyja kedvéért, ki a cégnek egyik legderekabb és legjobb alkalmazottja volt és az ő özvegyéért, Sampson ur és én elhatároztuk, hogy minden lehető engedményt megteszünk. A dolog úgy áll, hogy a mérleg 97 font hiányt mutat és én az egyetlen, ki azt pótolhatja. — Ha ez összeg a mai naptól számított két hét a ott helyen lesz, a dolog el van intézve. De ha nem... »Akkor folytatá Sampson ur, a fiatalabb üzlettárs cég nem óhajtja többé az ön szolgálatait, Halbon ur.

»Lehetőleg azok kedvéért, kiket Marth ur említett, mi nem élünk erősebb eszközökkel; de természetesen egy ilyen elboacsátás okadatolás és ajánlatunk nélkül önt rontaná meg. Mi ép ezért hisszük, hogy ön képes lesz hibáját jóváteenni. Jó napot. »Megrontani! Ez volt a szó, mely rettenetes jelentőségével fűtembe csengett, mikor odahagytam a két üzlettársat és helyet foglaltam iróasztalomnál a hivatalban. Mert noha ők meg nem nevezték,

a borzasztó vád, melylyel szemben álltam, nem egyéb mint sikkasztás.

Mindent felfedeztek. Milyen bolond voltam, többszörös bolond. Még alig voltam férfi s már is egy olyan állásban, melyet akárhány idősebb ember megirigyelhetne, a vagyonos Marth és Sampson firmának, mely egyike a környék legnagyobb házainak, vagyok második pénztárnoka, egy oly üzletágnál vagyok, melynél atyám 50 évig szolgált jó és folyton növekvő fizetéssel, biztos előmenetellel és nyugdíjjal s ez volt azon állás, melyből én Halbon Ferencz minden eshetőség szerint ki fogok bukni. A régi história ismétlődött. Barátok a turfon, nagy fogadások, rossz indulók, becsületbeli adósságok, majd a fenyegető helyzet és mindenek felett a folytonos pénzkezelés. Es így kísértésbe jöttem. Mint oly sok mások, én is csak »kölcson vettem« a pénzt. De mielőtt időm lett volna visszafizetni, a titok kipattant és én jól tudom, hogy főnökeim nem tekintenek egyébnek, mint tolvajnak. Es mégis ők megadtak minden lehetőséget, hogy megmentsem becsületemet, azt, miért egyedül érdemes élni s két heti haladékat adtak.

Mit tehetek? Ezt kérdém önmagamtól szobám magányában. Estére menyasszonyomhoz vagyok híva. Nem merek szemébe nézni. Így hát egyedül ültem kínzó gondolatokkal. Elszámoltam magamban minden eshetőséget, az összes mit összetudok kaparni 24 schilling, s akárhogy gondolkozom is nem tudok többet összehozni. Fel kell adnom a játékot, az nyilvánvaló. Es kétségbeesett helyzetemben mind-

jobban elfogott a vágy, hogy odébb álljak Silkminsterből és Londonba menjek, hova oly sokan fordulnak, kik elvesztették lábuk alól a talajt, avagy megalapítani akarják szerencséjüket. Végre határozott tervet eszeltem ki. Egy értékes tárgyam volt: a kerékpárom. Elhatároztam, hogy elmegyek rajta Londonba gyenge 100 mértföld — s a mint odaérek, eladom. Sőt mi több, feltettem magamba, hogy még az éjszaka indulok. Ep jó hangulatban voltam. Tennem kellett valamit s nem találtam más kiutat. Hirtelen összepakoltam egyet-mást kerékpárom kis táskájába, megtöltöttem lámpámat, majd megkopogtattam háziasszonyom ajtaját s így szóltam: Egy távollakó barátomat készülok meglátogatni s minthogy előreláthatólag arra fog kérni, hogy maradjak nála éjszakára, ne várjon haza holnap estig. — »Oh Istenem« mondá Smithné »ön igazán nagyon hirtelen megy.« »Igen« szóltam én gyorsan »hirtelen határoztam el magam.« »Jó éjt!

Es a másik perczben már ott karikáztam dilkminster külvárosában, majd a házak mind ritkábbak lettek, a lámpaoszlopok eltűnéstek s végre kint voltam a szabadban s vígan száguldtam az uton, mely London felé vezet. Körülbelül fél nyolczkor indultam. Sötét éjszaka volt, de én jól ismervén az utat, 10 mértföldet tettem óráként. Tizenegy óra előtt Dullminsterbe értem s betértem a kocsmába egy pohár sörre. — »Nem marad itt éjjelre?« kérdé a gazda, látva poros ruhámat. »Nem, egy kicsit odébb megyek.« »Odébb? Hova tart

digi élete garancia erre a várható fényes működésre.

Már növendékpap korában kiváló tehetsége nyilvánult tanulmányában. Szegény szülőktől származott, tehetségével, szorgalmával azonban csakhamar annyira kivált, hogy mint társai közül a legkiválóbbat, tovább, felsőbb kiképzésre Rómába küldték. Itt is első tudott lenni a sok válogatott első között. Theologiai képzettsége oly teljes volt, hogy a doktori czímet jutalom és kitüntetésként kapta, minden külön vizsga nélkül, mi ritkaság s szinte szokatlanul megtisztelő egy ifju emberre nézve.

A balázsfalvi érsek irodájában alkalmazta a Rómából visszatért ifju papot, honnan Bukarestbe rendelte a római szentszék érseki titkáru, hogy a latin szertartásuk között élő számos gör. szertartásuknak lelki ügyeit gondozza.

Innen jutott a lugosi püspöki székre, honnan a király és pápa bizalma a nagyváradi gör. szert. római katolikus egyházmegye diszes püspöki székére nevezte ki.

Életrajzi adatai röviden a következők:

Dr. Radu Demeter született 1862. november 7-én az alsófehérmegyei Szász-Ujfalu jómódu földmives szülőktől. Elemi és közép-tanodai tanulmányait Nagyváradon s Balázsfalván végezte. Boldogult Vancsa János balázsfalvi érsek által 1879-ben Szent Athanázról nevezett római magasabb hittanintézetbe küldetett, hol, miután a hittani és bölcsészeti tudorságot kitűnő sikerrel elnyerte, 1855. évben áldozárrá szenteltetvén, szülőföldjére visszatért s a balázsfalvi érseki irodában nyert alkalmazást, de már 1886-ban a római szentszék intézkedése folytán a bukaresti róm. kath. érsekséghez lett kirendelve az ottani számos gör. kath. hívők lelki gondozására, hol ezen működés mellett mint székesegyházi hitszónok, hittanár s később papnöveldei igazgató s általános érseki vagyongondnok minőségben oly sikerrel működött, hogy általános elismerést s közkedveltséget nyert.

A midőn 1895-ben dr. Mihályi Vikornak érsekké történt megválasztása folytán a lugosi gör. kath. püspökség üresedésbe jutott, ő nevezetett ki a lugosi püspöki székre 1896. évi november 22-én.

Püspökké szenteltetett Balázsfalván 1897. évi május hó 9-én dr. Mihályi Viktor érsek, Pável Mihály nagyváradi püspök és Hornstein bukaresti római kath. érsek segédkezésével. Püspöki székhelyét 1897. május 16-án foglalta el.

Főpásztori működéséből álljanak itt a következő adatok: Röviddel székfoglalása után, 1897. évben részt vett a fogarasi és gyulafehérvári gör. kath. egyházi tartomány püspöki értekezletén, — 1900-ban megjelent Balázsfalván a gör. kath. románok kétszázados hit-egyesülési jubiláris ünnepén, melyet kevéssel később saját székhelyén, papsága s híveivel még fényesebben ünnepelt meg. Ugyancsak fontos szerepe jutott az 1900. évben megtartott III-ik egyháztartományi zsinaton.

Kiváló főpásztori gondját képezte az egyházmegye belső szervezetének rendezése, az egyházi fegyelem ébrentartása, s az egyházmegyének iskola, templom, plébánia lakások építése, az alpapság lehetőleg javadalmazása, az egyházmegyei alapok és alapítványok s más egyházi vagyon gondos kezelése általi megszüldülése.

Ezen czélok elérésére, az alpapság javadalmazásának feljavítását a kormánytól elősegítette, a még 1882 évben, dr. Mihályi Viktor alatt létesített finövelde jövendőbeli elhelyezésére a püspöki széklak közvetlen szomszédságában 1897-ben 42000 korona értékben telket s házat vásárolt, melynek költsön felvett értéke azóta a lelkészek s más közadakozásokból nagyban már letörlesztetett.

Rövid 6 évi kormányzása alatt újból építtetett 5 templom, 20 plébániai lak s több templom és plébániai lak gyökeres átalakítást és javításokat nyert.

Magas állásából kifolyó főpásztori hivatását korrekt politikai magatartása, békeszerető szelleme, nyílt férfias jelleme, megnyerő előzékenysége által mindenkör s nem egyszer igen fontos elvi kérdésekben is összhangzásba tudta hozni hazafias kötelessége s hivatásával,

mi által úgy a kormány bizalmát, valamint az egyházmegyei kormányzattal érintkezésben levő összes megyei és állami közhatóság s tényezők szívélyes egyetértést táplálván, személye s főpásztori működése a köztisztelést, szeretetet, becsülést s általános bizalmat nyerte meg.

Várad mindkét szertartású egyházmegyeje rövid egymásutánban árvult el tavaly s egyszerre nyert ismét két ragyogó nevet vezére és atyjául.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 13.

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.

Az irományok előterjesztése után elnök bejelenti, hogy Polonyi Géza megválasztását végleg igazolták.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter több vicinális vasut ügyéről tesz jelentést.

Szecs Pál jegyző: Felolvassa az indítványkönyvet. Nessi Pálnak van bejegyezve indítványa, hogy a Ház soron kívül tárgyalja a tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot s utasítsa a kereskedelemügyi minisztert, hogy a vasutasok fizetésrendezéséről záros határidőn belül nyújtson be törvényjavaslatot.

Elnök: Következik a vita folytatása:

a kvótabizottság kiküldése

tárgyában.

Eitner Zsigmond: Nem járul hozzá a javaslatához. Nem pedig elvi okoktól eltekintve azért sem, mert a kormány tehetetlennek bizonyult a horvátokkal szemben, valamint a nemzetiségekkel szemben is. Imerősei beszélnek, hogy Horvátországban valóságos osromállapot van. A bán nem mer az utcára kimenni. Ha kimegy az utcára, elzárják az utcát, amelyen végighalad. Ezután a miniszterelnök tegnapi beszédével foglalkozik, melyet a tisztviselőknek mondott. Visszautasítja azt a vádat, mintha az ellenzék gátolná a tisztviselők javaslatát. Nem gátolja, sőt követeli a soron kívüli tárgyalást. Főlemlíti, hogy a kormányelnök bizalmi rendeleteket adott ki a főispánoknak bizalmi nyilatkozatok meghozására a vármegyei közgyűlések által. Biztosítja a miniszterelnököt, hogy onnan, ahol színmagyarok laknak, nem fog bizalmi nyilatkozatokat kapni. Szél tegnapi beszédében

fiatal barátom? »London felé.« »London felé? Akkor nem talál egy valamirevaló helyet egészen Egghartig, az pedig jó 14 mértföldnyire van még innét. S ki tudja kap-e még akkor ott valamit. Inkább maradjon itt uram.« De hiába kért. Bevallom, bolond dolog volt tovább menni, de a nyugtalanság ördöge üzött s elhatároztam, hogy megyek a meddig bírok. S így gépemre szállva, mihamar megint kint voltam a sötét éjben. — Dulminster már mintegy öt mértföldnyire volt hátam mögött s az utnak egy különösen elhagyatott és félreeső részéhez értem. — Jobbra egy mezőség terült el, balra egy töltés, melynek tetején a nyugati vasut fővonala futott, párhuzamosan az uttal egy sötét huzódott. Vörös jelzőlámpa az egyik oszlopon más irányba terelt gondolataimat, a mint a töltés alján karkáztam. A közel múltban az egész ország figyelme egy fenyegető veszély felé fordult. A legnagyobb hidegvérrel kieszt nyomorult kísérletek tettek fővonalainkon az express vonatok megfontására.

Ezen kísérletek némelyike eredményteljes volt s nem egy nagy szerencsétlenségnek volt az okozója; másokat ép jókor fedeztek fel, hogy elháríthassák a veszélyt, míg megint mások hatálytalanoknak bizonyultak nagyszerű mozdonyaink és kocsiainkkal szemben, melyeknek megrogtására szánva voltak. Daczára minden óvintézkedésnek, a vonal őrzetének és a számos detektívnek, — nem sikerült kifürkészni a nyomorultat vagy nyomorultakat, kik ez alávaló

játékok üzték. Vonatvezetők, az embereknek egyik legbátrabb osztálya a királyságban, idegesek lettek s elveszték önbizalmukat. A vasuti szolgálat oly állássá vált, mely borzasztó és hirtelen veszélyt jelentett. Hatalmas emberek reszketve markolták meg a regulator fogantyuját, mikor elhagyott vidéken keresztül beleszángultak az éj sötétjébe és megkönnyebbüléshajtottak fel az ut végén. Sok ember határozottan és kerekén visszautasított minden előléptetést, minthogy félt az éjszakai express vezetésétől. Szóval a dolog kezdett komolylyá válni, — és nem egy vasúttársaság tekintélyes összeget ajánlott fel az illető felfedezéséért és elfogatásáért.

Ez cikázott át agyamon, a mint tovakarikáztam, most már lassan, mert utam emelkedői kezdett s lábaim kezdtek felmondani a szolgálatot. Több mint 30 mértföldet jöttem mindössze pár perczet pihenve közben, s így a testi és lelki fáradtság erőt vett rajtam. Amint így lassacskán haladtam, véletlenül a töltésre pillantottam és száguldni kezdtem arra, amit láttam. Az éj sötét háttérében egy ember körvonalai látszóttak, majd állva, majd lehajolva, láthatólag valamit mesterkélve a síneken. A vonatromboló gazember munkában! Óvatosan leszálltam gépemről, közben gondolkozva, hogy mitévő legyek? Az egész dolog kapóra jött nekem. Ha ő csakugyan illetet valamit az utcára, úgy egy elkeseredett emberrel lesz dolgom s így ha őt megtámadom, elkeseredett küzdelemnek nézek elébe.

Ep jó hangulatban vagyok hozzá. Es aztán más valami jutott eszembe. A »Nyugati vasut« 100 font jutalmat tűzött ki. Mi volna, ha megnyerném? Ha igen, meg vagyok mentve. Ez a gondolat bátorságot öntött belém, amint át-másztam az alacsony sövényen és fellele lopódtam a töltésen. Végre féltem. Jól Nem látott és nem hallott senmit. Hátával felém fordulva a sínekre hajlott, valamit egy kötéllal erősítve hozzájuk. Tíz méter volt köztünk. Osszeszorítottam fogaimat, készütem a küzdelemre. Egy ugrással mellette voltam, de el-késtem.

Eszevett közeledtemet, mihielyt elhagytam a gyöpös meredeket és a pályatestre léptem s egy pillanat alatt talpon volt, szemközt velem. Karját félreülve balkezemmel hatalmas ütést mértem állkapcsára, jobb kezemmel pedig galéron ragadtam. »Atkozott, bocssás el« kiált. »Nem én« ordítám vissza. »Akkor nesze« felel. Felémelt jobb kezében aczél csillogót, melylyel mellem felé ütött. De én gyorsabb voltam nála. Kikerülve a szurást, az csak bal alsó karomat érte. Ereztem, hogy a kés áthatol ruhám ujján s éles hegye husomba megy. Ez csak megkettőztette dühömet. Eleresztve gallérját, jobb könyökére hatalmas ütést mértem alulról úgy, hogy a kés kiröpült kezéből felele a töltésen, a következő pillanatban jobb lábommal gáncsot vettem, jobb karommal hátralöktem; egy fogás, melyet egy Cornwallban töltött ünnep alatt tanultam.

(Vége köv.)

azt mondta, hogy nem tudja, mikor lesz megtörve az ellenzék.

Nessi Pál: Soha!

Eitner Zsigmond: Hosszan foglalkozik a kvótakérdéssel s úgy látja, hogy évek óta törvénytelenül járnak el a hányad eldöntésével, mert a királyra bizzák a döntést. Erre vonatkozólag idézi Apponyi beszédét.

Nessi Pál: Mikor mondta?

Eitner Zsigmond: 1898-ban.

Nessi Pál: Az régen volt.

Eitner Zsigmond: A ránk eső kvóta fölemelését rosszalja, annál is inkább, mert ezenkívül még egy hatvan milliós tributumot fizetünk Ausztriának az abszolút korszakban csinált államadósságok törlesztéseképpen. Pártállásánál fogva semmi közösügybe nem bocsátkozik s így a kvótabizottság kiküldését ellenzi. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Reich Aladár: Szintén a javaslat ellen beszél. A függetlenségi pártnak most minden közös intézmény ellen állást kell foglalni. Nagyon csalogódik a kormány abban, ha azt hiszi, hogy kiéhezheti októberig az ellenzékét. A miniszterelnök azt mondta volt, hogy a kvótakérdés és a kiegyezés között benső összefüggés van.

Szell Kálmán: I en, ugy is van!

Reich Aladár: Ezzel szemben azt bizonyítja, hogy a kettő között legalis összefüggés van. Ha a két állam törvényben határozza meg a kvóta arányát, az a törvény nem léphet addig életbe, míg Ausztria külön törvényben ki nem köti magának, hogy milyen arányban kell Magyarországnak a közös államadósságok viselésében részesednie. Ez tehát azt jelenti, hogy a mi kvótatörvényeink életbeléptetése függővé van léve az osztrák törvényekben bizonyos osztrák részről teendő kikötésektől. A törvény rendeli, hogy a közös ügyek költségei közösen viselendők. A törvény szellemét azonban nem képesek megvalósítani a gyakorlatban. (Ugy van! a szélsőbalon.) Ezután sorra veszi a közös ügyeket, melyek károsak a nemzetre s végül kijelenti, hogy a kvótabizottság kiküldését ellenzi.

Pichler Győző: Tegnapig ösmeretlen fogalom volt előttünk e két szó: passiv rezisztencia. Most már azonban mindenki ösmeri. Hát csak maradjon meg a miniszterelnök a passiv rezisztencia elvén, az ellenzék el nem térített céljától. (Ugy van! a szélsőbalon.) A horvát eseményekről szólva elvárna a horvát képviselőktől, hogy nem csak abban fejtenének ki szorgalmat, hogy Szell Kálmánnak bizalmat szavazzanak, hanem lennt Horvátországban a leghathatósabbban támogatnák a magyar államesszmét és egyesült erővel törekednének az ottani zavargások megszüntetésére, jó példával járva előre. (Ugy van!) Bár a vidéki megrendelések gyűjtése tiltva van, a kormányelnök mégis gyűjti a vidéki bizalomnyilvánításokat. Csodálatos, hogy a kormányelnök, aki egész életében a tettek embere volt, most azt a jelszót tűzi ki: passiv rezisztencia. Egy kormánynak nem szabad ilyen célt tűzni ki maga elé. Alljon elő, tömörítse össze a pártját s ha bírja tiporja össze az ellenzékét, de ne maradjon passiv rezisztenciában. (Elénk tetszés a szélsőbalról.)

Szell Kálmán: Hiába csalogat. Nem ülök fel.

Pichler Győző: Ha ezt nem teszi, vonja le a konzekvenciát.

Molnár Akos: Es mondjon le!

Pichler: Az ellenzék abban a pillan tban felhagy mostani magatartásával, mihelyt a katonai javaslatot, melyet az egész nemzet ellenéz, leveszik a napirendről s kitűzik a költségvetést és a többi, az államháztartásra fontos ügyeket. (Ugy van! a szélsőbalon.)

TAJEKOZTATO.

Május 17. Szabómunkások majálisa a Karger-féle vendéglőben.

Máj. 20. A biharmegyei gazdasági egyeslet közgyűlése.

Május 23. Jogász-majális a Püspökfürdőben.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

A szabadelvűpárt »egysége«.

A nagyváradi szabadelvűpárt régi. fennen hangoztatott nagysága letűnt a Tisza Kálmán bukásával. A rég hirdetett egység nagyon meg bomlott s lassanként züllésnek indult a párt, amely azelőtt korlátlanul uralkodott a város tanácsstermében éppen úgy, mint a választásoknál.

A kudarcz megbomlasztotta soraikat s már régen dul a viszálykodás a párt régi oszlopos tagjai és a fiatalabb tulliberális vagy inkább radikális elemek között. Az utóbbi időben már sokszor lehet ezt látni a helyi sajtóban s a mostani politikai helyzet még jobban megbontotta az ugy is csak látszólag még meglevő egységet.

A párt tegnapi értekezletén már alig vettek részt a párt tagjai

A multkori értekezleten még megpróbálkoztak azzal a tervvel, hogy a párt, multjához hiven, megnyilatkozzék az obstrukció ellen, azonban ennek a pusztá hire is újabb galibát okozott a párt tagjai között s csak jobban felszínre vetette azt az egyenetlenséget, amely már ugy is köztudomásu volt.

A tegnapi párt-értekezletre lassankint összeverődött tizenhárom párttag.

Dr. Várady Zsigmond leplezetlenül kifejezést adott előttük indokolt aggodalmainak a párt egységét illetőleg.

Azzal kezdte dr. Várady Zsigmond, hogy örömmel fogadta annak idején a párt határozatát, amely szerint a városi közgyűlések előtt értekezletet tartanak. Ezt az ébredés jelének vette a nagy vereség után, de ugy látja, hogy a cél ezzel nem érik el. Most is alig jöttek össze néhányan. Aggálya van hogy most itt hiába hoztak volna bármilyen határozatot, másnap a közgyűlésen a párttagok ugy is a saját fejük szerint határoztak volna. Tovább kell haladni, ha a párt visszanyerni akarja azt a positiót, amelyet elveszített, vissza kell hódítani a döntő vezérszerepet; mert ha nem sokkal jobb, ha a küzdelmet feladja a párt. O a bukást megjósolta. Most nem rekriminálni akar, csak levonja a konzekvenciát, hogy ha így haladnak továbbra is, újabb vereség éri a pártot. Kéri az elnökséget, mert a jelenlevő néhány tagot nem tartja a pártnak, hogy életre keltse a pártot, a melynek ő még hive, tartisanak össze a szabadelvű eszménél.

Rámutat a mostani bonyolult politikai helyzetre s ugy látja, hogy a jövőben nem lesz szabadelvű az ország vezetése. Ma még szabadelvű a kormány, a vezető férfiak, s a törvényhozás többségének pártja lényegileg. Óhajtani kell, hogy küzdjenek a szabadelvűség mellett s a letiprott zászlót felemelhessék. Szervezzék a nagyváradi szabadelvű pártot, városrészek szerint decentralizálják, de közös értekezleteket tartsanak s számba kell venni, hogy kikre számíthatnak a város közgyűlési termében és kint a választásoknál.

Utánozni kell azokat, akik pártéletet élnek. A szabadelvű párt most is vendéglőben tartja értekezletét, mert nincs egy helyiségük, ahol összejöjjenek. Legyen egy ilyen hely, kör, vagy más egyéb. Ma csak azt tudjuk, hogy elnökök vannak, de azt sem tudjuk, kik a párt tagjai. A kik így alkalomadtán összejöjnek, csak egy töredéke a pártnak. Tenni kell s oda törekedni, hogy a szabadelvű párt újra győzzön.

A jelen voltak helyeselték az elmondottakat s aztán szétoszlottak. A legközelebbi értekezletre valószínűleg összejöjnek ismét vagy tizenhárman.

Az a megjegyzésünk csak erre a keserű

felszólalásra, hogy már évek óta halljuk a jelszót: szervezni kell a szabadelvű pártot, de alkalmatlanabb időben, mint most, nem lehetett volna ezzel előhozakodni.

Ki lelkesedik ma azért a szabadelvűségért, amely már nagyon is lejártta magát. Hiszen nagyon sokan, akik szinleg még szabadelvűek, gondolkodásukban másfelé kacsintanak s a meghamisított szabadelvűség másképp radikalizmus és demokratizmus hívei.

UJDONSAGOK.

1600 éves holttest.

A nagyváradi Sz. László templomnak van egy drága ereklyéje: Szent Bonifác vértanúnak holtteste, mely a Bonifác-oltár szarkofagjában ma is éppen olyan állapotban van, mint aminőben azt Rómában Callixtus katakombájában a XVIII. század derekán megtalálták s 1747-ben Váradra hozták.

Forgách Pál Váradnak akkoron új püspöke Rómába ment ad limina Apostolorum, — ő kérte el a pápától Bonifác vértanúnak holttestét s azt haza hozta magával, hogy majd a tervezett új székesegyháznak hirneves ereklyéje legyen. Ideiglenesen az akkori székesegyházban (a mostani Sz. László templomban) helyezték el a kiváló nagy ereklyét, s ott is maradt mai napig; ugyanolyan állapotban mint volt, mellette van az a kis edény is, amelyben a vértanu vérét őrizték.

Bonifác Diokletian császár uralkodása alatt szenvedett vértanuságot Tarsusban, hol akkor a keresztények ellen véres üldözés folyt.

Bonifác vértanusága emlékűnépén — ma, csütörtökön, május 14-én — 9 órakor nagy mise lesz a vértanu holtteste felett. Az oltár koporsója, melyben a vértanu holtteste nyugszik, ki van bontva s egy héttig így marad, az ájtatos hívek tiszteletének kitéve.

Nagyvárad-Püspökfürdő-Féliczfürdő.

	Személyvonat							
Nagyvárad áll.	7.33	9.50	—	—	—	4.44	—	8.58
Nagyvárad-Vásártér ind.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54	
V.-Velenceze >	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10	
Rontó >	8.02	10.14	—	2.93	5.09	7.11	9.29	
Püspökfürdő >	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.34	
Féliczfürdő	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.51	

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad.

	Személyvonat							
Féliczfürdő ind.	8.30	10.42	—	3.—	5.34	7.20	9.53	
Rontó ind.	8.37	10.49	—	3.05	5.41	7.25	10.00	
Püsp. fürdő ind.	8.48	11.00	—	3.11	5.51	7.31	—	
V.-Velenceze >	9.04	11.16	12.00	3.27	6.08	7.47	10.13	
Nagyvárad-Vásártér érk.	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	8.05	10.30	
N.-várad áll. érk.	—	11.27	—	—	6.18	—	10.23	

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.50 perczig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

* A Szt. István-Társulat nagygyűlése. A Szt. István-Társulat ma tartja Budapesten évi nagygyűlését, melyen Császka György kalocsai érsek fog elnökölni. A gyűlésnek kiváló érdekességet kölcsönöz, hogy egyik tárgya az alelnök választása. A nemrég elhunyt alelnök Kisfaludy Béla örökébe többen óhajtottak lépni, de a pályázók jórészt visszaléptek, ma már dr. Giesswein Sándor, győri kanonok csak egy pályázóval áll szembe, Komlóssy Ferencz esztergomi kanonokkal. A választásból előreláthatólag Giesswein kerül ki győztesen, ki diszére fog válni az alelnöki szék-

nek s kinek európai hírű tudásától, buzgalmas-tól és ügyszeretétől sokat vár nemcsak a Szt. István-társulat, hanem a fővárosnak egész kath. egyleti élete.

* **A város rendezése.** Hatalmas memorandumot terjesztett be tegnap a városi tanácshoz Nagyvárad város agilis, fáradhatlan főmérnöke: **Kőszeghy József**, amely felöleli az egész város utcáinak rég óhajtott és sürgetett rendezését, kövezését. A hat ivre terjedő, gondos és nagy körültekintést igénylő előterjesztéssel később még foglalkozunk, most csak felemlítjük, hogy az utcák kövezésén kívül a Páris-patak fő-utcái és Szaniszló-utcái hidjának újjáépítését, a Páris-patak egy részének beboltozását is felöleli. Várad-Olasziban 167,507, Ujvárosban 101,748, Váralja-Velenczén 134,222, Csillagvárosban 24,710, Külvárosban 42,090, összesen tehát 470,000 négyzetméter utcát kell körözkövel és homokjárdával ellátni s ez 550,000 koronába kerülne. Ezenkívül 27,292 négyzetméter járdát szilárd anyaggal, aszfalttal és betonnal burkolnának 220,099 korona költséggel. A Körözpártnak Nagykörözs-utca elején leendő függőleges kiépítését szintén beszámította a főmérnök a munkálatokba. Az egész város rendezése 1 304,255 koronát igényelne, amelyből 117,315 korona visszatérülne, tehát 1.186,940 korona volna a közevivalmalapból fedezendő. A város kölcsönből fedezhetné ez összeget, amelyet a közevivalmalap jövedelméből törlesztene.

* **A lugosi püspöki szék.** Feltűnést keltett a püspöki kinevezések között dr. **Hosszu Vazulnak** lugosi püspökké történt kinevezése *egyidejűleg* a távozó püspök áthelyezésével. Ennek a precedens nélküli esetnek oka, mint tudósítónk jelenti az, hogy júniusban lesz a lugosi egyházmegye 50 éves jubiláris ünnepe, minek megtartására régóta készülnek s e szép ünnepre nem maradhatott üresedésben e püspöki szék.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter **Kovács József** aradi kir. törvényszéki jegyzőt a nagyvárad kir. táblához a **Jankovich** Tihamér kinevezésével megüresedett tanácsjegyzői állásra nevezte ki.

* **A szabadelvűpárt értekezlete.** A mai városi közgyűlés alkalmából a nagyvárad szabadelvűpárt értekezletet tartott, **Reismann Mór** alelnök elnöke alatt. Letárgyalták a városi közgyűlés tárgyait s azt változatlanul elfogadták. Egyedül azt a változtatást fogják a közgyűlésen tenni, hogy a városi berendezések, építési és más felszerelési dolgok kiállítására a főmérnökön kívül a polgármestert is küldje ki a törvényhatóság. Az értekezleten a nagy szabadelvűpártból csak 13-an jelentek meg.

* **Elfogott szökevény.** Április 4-ére virradó éjszaka a kapuczinus-utcái Munk-féle házban tetten érték egy betörő suhancot, aki azután a rendőrséghez való kísértetése alkalmából az öt kísérő házmester kezei közül elszabadult és elszökött. A megejtett nyomozás megerősítette a rendőrség ama gyanuját, hogy a kerekét oldott tettes egy és azonos **Abrudán János** nevű csavargóval, kit több betöréses lopás gyanuja terhel. Az érdemes férfit tegnap délután a Kut-utczán jártában felismerte Drén Gábor nyomozó ellenőr, aki azután a menekülő tolvajt hosszas hajszá és kemény küzdelem után lefűlelte és a rendőrsége vitte. Itt azután a kiváló betörő szokásához híven kereken tagad, noha a Munk házban annak idején jelen volt lakók mindannyian felismerték őt. A nyomozás folytatódólagos folyamatba van és főként korábbi betöréseire vonatkozik.

* **Ongyilkos szakaszvezető.** A kaszárnyák szobáiban oly gyakori öngyilkosságok száma tegnap ismét szaporodott. A 37-ik gyalogezred 4-ik századának egyik mulató szakaszvezetője, **Grósz Albert** Mannlicherével agyonlőtte magát. A vidám mulató fiatal emberről, a kit kitűnő katonának ismertek felebbvalói, senki sem sejtette, hogy ilyen sötét tervekkel tépelődik. Végső elhatározásáig megőrizte kedélyét s ma

sem tudják tettének biztos okát. Tegnap hajnalában átmulatott éjszaka után vidáman jött haza s társainak feltűnt, hogy leveleket irt, de senki sem sejtette a készülő tragédiát. Rövid idő múlva ezután hatalmas Mannlicher lövés rázta meg a folyosókat s az összefutó legénység az egyik üres hálóteremben vértócsában találta **Grósz** szakaszvezetőt. A fegyvert állának szegyezve lábával sőtötte el s a golyó teljesen szétroncsolta, darabokra szaggatta fejét. Az eltorzított hullát beszállították a katonai kórházba. Grósz szakaszvezető hátrahagyott leveleiben szüleitől búcsuzik, de tettének okát nem e líti.

* **Arlejtések.** Nagyvárad város községi iskolaszéke a felügyelete alatt álló községi elemi és polgári iskolákról kiadandó 1902—903. tanévi értesítőnek nyomdai előállítására pályázatot hirdet, s felhívja a helybeli nyomdatulajdonosokat, hogy azok elkészítésére zárt ajánlataikat, melyhez a papírminta és biztosítékul 200 korona melléklendő, f. hó 24-én déli 12 óráig alóírott-hoz adják be. Az értesítő példányok menyiségét is feltűntető árlejtési feltételek **Réz Mihály** közs. isk. felügyelő-igazgató hivatalos helyiségében f. hó 19. és 20-án d. e. 10—12-ig megtekinthetők s az ajánlatok használandó úrlapok is átvehetők. Ugyancsak pályázatot hirdet az iskolaszék a szegénysorsu tanulók közt az 1903—4. tanévben kiosztandó tankönyvek és írószerek beszerzésére is, melyre vonatkozólag az ajánlatokat ugyancsak f. hó 24-én déli 12 óráig kell beadni **Rimler** Károly iskolaszéki elnökhez.

* **Rózsakiállítás Nagyváradon.** A tavalyi sikeren felbuzdulva, előkelő hölgyeink, özv. Des **Echerolles-Kruspér** Sándorné szül. b. **Gerliczy** Stefánia urnóval élükön, ez évben is nagyszabású virágkiállítást szándékoznak rendezni a rózsaszegzonban, a városi árva-ház javára. Az előadását a város előkelő hölgyei teljesítik ez alkalommal is. A kiállítást két napra tervezik, de még nincs megállapítva, hogy május hó végén, vagy június elején lesz-e a kiállítás.

* **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszter leiratban értesítette Biharvármegye alispáni hivatalát, hogy a bihar-bárandi polgári népkör alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

* **Uj hidak a Páris-patakon.** Sok kárt és galibát okozott már a Páris-patak. Most újabb terhet ró a városra a patak felett levő két hid újjáépítése. **Kőszeghy József** főmérnök előterjesztést tett, hogy a Szaniszló-utcái hid rozszant, életveszélyes, a fő-utcái pedig akadályozza a forgalmat. Mielőbbi újjáépítésüket javasolja és pedig vasbetonból. A fő-utcái hidat 27 méter szélesre tervezi 24000 korona költséggel, a Szaniszló-utcáit pedig 17 méter szélesre, 12000 kor. költséggel. Kéri, hogy mielőbb pályázatot hirdessenek ezekre z munkálatokra.

* **Eltűnt tanuló.** Gál István, a nagyvárad Adri-malom kapusa bejelentette a rendőrségnek, hogy Márton nevű 13 éves fia iskolai tanuló, kit hanyagsága miatt szombaton megintettek, tegnap reggel eltávozott szüleinek Baross-utca 2. sz. a. lakásáról és mind mostanáig nem tért vissza. Az eltávozott fiu nyulánk természetű, haja gesztenye színű, szeme kék, ruházata kávészínű kabát, rövid nadrág, fekete harisnya és fűzős cipő és kávészínű kalap. A szülőknek alapos a gyanujuk, hogy a fiu vele egykoru Kományi Dezső és Horváth Antal nevű társaival ment világgá. Aki hirt ad róla, jutalomban részesül.

* **A piszok terjesztése ellen.** A szociális-ták és csatlósai, a szabaddómivesek minden eszközt felhasználnak az egyház és a papság rágalmozására. A »Népszava« könyvkereskedése »A csuhások« cím alatt egy 22 oldalas füzetet adott ki, amely telve van szemensze-

dett aljasságokkal, piszkolódásokkal a kath. papság ellen. A »Rendőri Közlönyben« a belügyminiszter körrendeletet tesz közzé, amely szerint a budapesti kir. büntető törvényszék vizsgálóbírája végzéssel elrendelte a rőpirat összes példányainak országsherte leendő lefoglalását.

* **Jótevény adomány.** Özvegy **Léderer** Dávidné megboldogult férje, Léderer Dávid iránti kegyeletből a Nagyvárad Felső Kereskedelmi Iskola ifjusági segítő egyesületének segélyalapja javára száz koronát küldött az intézet igazgatójának, ki ez uton is halás köszönetét nyilvánítja a kegyes adományért.

* **Lázító oláh pap.** Nemzetiség elleni izgatás vétségeért vonja felelősségre a dévai kir. törvényszék ma, 13-án **Stupiniam** János román lelkészt. Honyadvármegye közigazgatási bizottsága december havi ülésében érthető felháborodással tárgyalta a nevezett lelkész magyarellenes magatartásáról és eljárásáról veit hivatalos jelentést s az ügy mibenállásának megvizsgálásával a maga részéről a kir. tanfelügyelőt bizta meg. Az esetről azonban a kolozsvári kir. főügyész is értesülve, megindult a fenyegető vizsgálat, melynek alapján a dévai kir. ügyészesség vádat emelt nemzetiség elleni izgatás vétsége miatt.

* **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be **Mauthner Ödön** csász. és kir. udvari magkeskedéséből Budapesten a »Sétatéri« vagy a »Margitszigeti« fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére. 158.

* **Üzletmagnagyobbitás és átalakítás.** Mély tisztelettel hozom a n. é. közönség szives tudomására, miszerint a 11 év óta feunálló, saját vezetésem alatt levő »Első nagyváradai műkelmefestő, plüsszérozó és vegyszeti ruhatásztító intézetemet (fő üzlet: Körözs-utca 1. szám) tetemesen magnagyobbitottam s a mai kor igényeinek teljesen megfelelően rendeztem be. Intézetem oly arányokban van felszerelve, hogy a legkényesebb izlést is földülni. Festek, plüsszérozok és tisztítok bármilyen diszszel ellátott munkákat, színházi katonai, egyházi ruhákat, mindenféle szőrméket és tollakat. Különféle arany, ezüst, vagy bármilyen diszszel ellátott tárgyakat saját felügyeletem alatt a legkitűnőbbben egészben tisztítok. Az egész Biharvármegyében rég ősmert vegytisztító intézetemben minden munkát mérsékelt árban vállalok s törekvésem mint eddig, ezután is a közönség minden igényeit dicsőrelesen kielégíteni. Mély tisztelettel **Szabó László**. Fő-üzlet: **Fő utca, Színház-bazár.** Dolgozó-telap: **Pecze-utca 170. (saját ház.)**

* Tisztelettel hívjuk fel az olvasó közönség szives figyelmét **Mezey Dezső** műlakatos és toronyórás lapunk mai számában közölt hirdetésére.

* **A szász cseh Svájc,** ezen természeti szépségeitől eragadó tája a földnek, az idén kényelmes és olcsó módon lesz megközelíthető, mert az Aussigban megtartandó iparkiallítás folytán különféle kéjvonatok — jelentékeny ármérsékléssel — fognak indíttatni. Aussig jelentékeny iparáról nevezetes s főleg az európai államok legnagyobb gyárainak egyike emelte annak hírnevét. A **Schicht-féle szappan- és gyertyagyár** nemcsak az ó-, de az újvilágban is tért hódított gyártmányainak, mert ki nem ismerné a **Schicht-szappant**? Aki már Aussigban van, nem fogja elmulasztani a cseh-szász Svájc ezen legszebb és legkeresettebb helyét meglátogatni.

* **Mindenkinek** saját érdekében ajánljuk, hogy tekintszen szét az újonnan magnagyobbitott Amerikai áruházban, Fő-utca (Bazár-épület), a hol most remek nagy rőfős raktár lett berendezve s annak kirakatai figyelmet érdemel.

EGYESÜLETEK.

A népnevelési egyesület közgyűlése.

A biharmegyei népnevelési egyesület ez évi rendes közgyűlése június 1-én — hétfőn — d. e. 11 órakor a vármegyeház termében lesz megtartva, melyre az egyesület összes alapító, rendes, pártoló és működő tagjait tisztelettel meghívom.

1. Jelentés az egyesület mult évi működéséről.
2. Számvizsgáló bizottság jelentése az 1902. évi zárszámadásra vonatkozólag.
3. Az 1903. évi költségelőirányzat megállapítása.
4. Esetleges indítványok.
5. Tisztikar, választmány és számvizsgáló bizottság megválasztása.

Nagyvárad, 1903. május 13.

Sipos Orbán,
egyesületi alelnök.

Az orvos-egyesület közgyűlése.

A »Biharmegyei orvos-gyógyszerész és természettudományi-egyesület« f. évi május hó 15-én d. u. 5 órakor a bábaképző intézet tantermében évi közgyűlést tartja. Tárgysorozat: Elnöki megnyitóbeszéd. Titkári jelentés. A pénztáros jelentése. A könyvtáros jelentése. A tisztviselők és a választmány megválasztása. Emlékbeszéd dr. Kutiák Agoston felett, tartja dr. Kornstein Lajos. Nagyvárad, 1903. május hó 7-én. Dr. Edelmann Menyhért, egyetemi, titkár.

NYILTTER.

Mindenki megbánta,

a ki máshol vett vagy külföldről hozott magának beszélőgépet és csak azután tudta meg,

hogy az igazi, LEGJOBB

beszélőgépek csakis

Ifj. Sonnenfeld József

ezégnél kaphatók

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 1. szám.

Gépek árai: Korona 70, 140, 240.

Hengerek, kizárólag eredeti felvételek, drbjá 2-40. Kemény öntésű és rendkívüli erős hangú hengerek darabja 3 korona.

Előnyös részletfizetési feltételek! 208.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Csütörtök: Bőregér (Szozer Ilonka vendégjátéka.)

Péntek: Csepürágók.

Szombat: Bob herczeg.

Vasárnap: Bob herczeg.

Szozer Ilonka vendégjátéka. Ma, csütörtökön ünnepes este lesz a színházban. Az évenként szokásos és kikötött egy városi jótékony előadást tartják meg. A *Bőregér*, Strausz gyönyörű muzsikájú operettje kerül színre. Szozer Ilonka, a nagyváradai közönség kedves Szozer Ilonkája, az operaház ifju, ünnepeit művésznője játsza Adél szerepét. Rozalinda B. Ruzsinszky Ilona lesz, kinek e szerep egyik legkiválóbb szerepe. Einstein Horvát Kálmán, Alfréd Békefi, Frank Sziklay, Folke Perényi, Frosch Bérczi, Orlovsky herczeg Agnely Irén lesz. A helyárak 25%-al drágábbak, mint rendesen.

Bob herczeg nagyváradai jubileuma. Vasárnap jubilál a vidám *Bob herczeg*. Szombaton kilenczedik, vasárnap tizedik nagyváradai előadását éri meg. Tizenkét nap alatt tíz előadást ért mindig nagy közönséggel Nagyváradon a Bob herczeg, ami aránylag nagyobb sikert jelent az operett budapesti sikerénél is.

Csepürágók. A Csepürágókat, ezt a Bob herczegéhez hasonló népszerűségű operettet frissíti föl hoinap, pénteken az új színtársulat. Parlagi Kornélia, T. Pogány Janka, Horváth Kálmán és Békefi Lajos lesznek a főszereplők. A lovászfiu szerepét Agnely Irén fogja játszani.

Szozer Ilonka urhölgynek,
a budapesti m. k. Opera kiváló művésznőjének egyetlen vendégfellépésével.

Mérsékeltlen felemelt helyárakkal.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 232.

Ma csütörtökön, 1903. május 14-én:

BŐREGÉR.

Víg operette.

SZEMÉLYEK:

Eisenstein Gábor, gazdag magánzó — — — — —	Horvát Kálmán
Rozalindai neje — — — — —	B. Ruzsinszky I.
Frank, fogházigazgató — — — — —	Sziklai Miklós
Orlovsky, herczeg — — — — —	Agnely Irén
Alfréd, énekmeister — — — — —	Békefi Lajos
Adél, Rozalinda szobaleánya — — — — —	Szozer Ilonka
Frosch, börtönőr — — — — —	Bérczi Gyula

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap pénteken, május 15-én:

Csepürágók.

Operette.

Igazságszolgáltatás.

Gyilkos szándék.

Régi pörlekedésből eredő gyűlölet szította egymás ellen Avel Papp Sándor és Lózer Ambrus k.-apáti lakosokat.

Több korcsmai civódás után 1902. aug. 31-én találkoztak ismét Farkas Bernát korcsmája előtt. Rövid pár szó beszélgetés után ismét kitört közöttük a féktelen gyűlölet s Papp Sándor kezét emelt Lózer Ambrusra, mire az úgy meglökte Papp Sándort, hogy az ut közepére esett. Elborította erre az indulat Papp Sándort, s vak dühében zsebéből revolvert rántott elő s közvetlen közelből Lózer Ambrusra lőtt.

A dulakodás egyik szemtanujának: Szilágyi Sándornak köszönhető, hogy a golyó fe-

jé: nem találta Lózer Ambrust, mert idején félre ütötte a revolvert, s így akadályozta meg a készülő gyilkosságot.

Ezután a történet tanni lefegyverezték a két dühöngő ellenséget s a csendőrök megtették a feljelentést.

Tegnap került tárgyalásra a merénylet a törvényszék büntető tanácsa előtt.

Az erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés kísérletével vádolt Papp Sándor tagadja, hogy ölési szándékkal lőtt volna Lózer Ambrusra, csupán megfélemlítési célzattal sötötte rá fegyverét.

Kihallgatták még Lózer Ambrus sértet, a ki az összeszólalkozás részleteit mondta el és Farkas Bernát, Szilágyi Sándor, Erdei Elek szemtanukat, a kiknek a vallomásai egyértelműen Papp Sándort terhelik. Gáthy Bálint kir. altágyész vádja s Váradai Odön dr. védbeszéde után a vádtanács az enyhítő körülményekre tekintettel Avel Papp Sándort 8 napi fogházra és 50 korona pénzbüntetésre ítélte.

Mégváltoztatott ítélet.

A Zsoldos László—Bartha Miklós ügyét tegnap tárgyalta a kir. tábla. Megsemmisítette a törvényszék ítéletét és az ügyet az esküdtszék elé utasította.

A Duna-ünnepély.

— Éjjel érkezett táviratunk. —

Budapest, május 13.

Reggel óta lázasan készülődtek a főváros lakói és az ideözönlött idegenek ezrei az esteli tündérlátványosságra, noha a reggel óta csepergő csendes eső meg-hiusítással fenyegette a csodásnak ígérkező ünnepet. Elhalasztásról az eső daczára sem lehetett szó. A tulcsigázott érdeklődés, várakozás már nem türt halasztást s bár bizonyos lemondással a fényes sikerről, már a délelőtt folyamán dolgoztak a Gellérthegyen a tűzijátékok felállításán.

Már kedden ezrével érkeztek az idegenek vidékről és a külföldről Budapestre. Kedden este érkeztek többek között Lajos Viktor főherczeg, Pietrich közös hadügyminiszter, a német, francia és olasz nagykövet, a portugál, román és németalföldi követ. A rendőrség kimutatása szerint kedden a keleti pályaudvaron 11.566, a nyugati pályaudvaron 9629, a déli vasuton 1359 és a Dunagőzhajózási társaság hajóin 1359 utas érkezett a fővárosba.

Az így óriásra fokozott érdeklődés a délelőtti esős idő daczára is méltó ki-elégítést nyert s a pazarnak ígérkező tündérlátványosság valóban mesébe illő káprázatos várossá varázsolta Budapestet.

Este 7 órakor már teljesen kitisztult, s nyolcz órára, mikor a kivilágítás kezdetét vette, már az emberek százezrei a legszebb tavaszi estében tolongtak az utcákon.

Az elsők között gyultak ki a királyi palota ablakai s impozáns látványt nyújtott az egész vár. Különösen kivált tagozott diszítésével, káprázatos ragyogásával a Halász-bástya és környéke. Megragadó látvány volt a Dunában tükröződő Országháza, melynek két kiugró erkélyéről vakító reflektorok szórták a fénykévet a ragyogó Dunába. A jobb és balparti palotasorok változatos diszítése káprázatos élenkséget adott a fényárban uszó palotáknak.

Az ezernyi színárnyalatra bomló fényben ragyogó Dunán 12 pazar diszítésű hajó közlekedett, a Lánchíd és az Ujhíd között, melyek fedélzetén katonabandák hangversenyeztek.

A király, a főherczegek és főherczegnők kíséretében a várkert egyik kiugró terraszáról nézték végig a káprázatos látványosságot s több ízben adott tetszésének kifejezést a mesébe illő város felett.

Fél kilencz órakor kezdődött a tüzi-játék, ami leirhatatlan módon fokozta az amugy is mesésen változatos ragyogást. Megkapó volt a király egy arcsképe. A minden pillanatban szétszóródó tüzrózsák és virágcsokrok, s mindezt felülmutta a Mont Pelée kitörésének ulánzása.

Az ezüst színű vakító röppentyük fellobbanása egy-egy pillanatra az egész várost bevilágították s a Gellérthegy kísérteties ragyogásban tündökölt egy-egy ilyen pillanatban.

A hajók 9 óra után a Margit-szigeten kötöttek ki, a hol szintén tüneményes látványosságok kápráztatták a sokaságot. Színelőadások, hangversenyek tették változatossá az ünnepet.

Később aztán zajos tüntetésre adott alkalmat a király megjelenése a várpalota erkélyén. Amint ő Felső Lipót Szalvátor főherczeggel az erkélyre lépett, az egyik hajón a zenekar a *Gotterhaltéra* zenitelt, mire a tömeg éktelen lármával nyomta el a császárhymnuszt. Eközben a másik hajón felzendült a magyar hymnus s az óriás tömeg lelkesülten énekelni kezdte s a felszárnyaló ének Budavára falairól verődött vissza. A király végignézte a tüntetést.

A káprázatos nagy ünnepség valószínűen jóval éjjelután ér véget.

TAVIRATOK

Szmrecsányi Pál püspök üdvözlése.

Szepesváralja, máj. 13. (Saj. t. t.) Főpásztorunkká történt kinevezése alkalmából már is több száz távirat üdvözölte *Szmrecsányi Pál* püspököt. Az első között több miniszter üdvözlését vitte a táviró.

Megható ovációban részesítette püspökünket a szepesi káptalan, mely *Liptai Ferencz* nagyprépost vezetésével tisztelgett. Az agg nagyprépost szavai könyekig meghatotta a püspököt. Tisztelegtek még a szepesi papnövelde és tanítóképző intézet stb.

Szmrecsányi püspök 14-ikén Budapestre utazik s pár napi itt tartózkodás után Bécsbe megy királyi kihallgatásra. A nyarat ezután Sarniki kastélyában tölti s egy ideig a szepesi egyházmegye ügyeit is intézi.

A képviselőházból.

Budapest, május 13. (Saját tud. táv.) *Fehler Győző* beszéde után a holnap napirend megállapítása körül parázs vita fejlődött.

Rakovszky és Ugron Gábor a mentelmi ügyek elintézését indítványozták a napirend előtt tárgyalásra tűzni. A többség az elnök indítványát vette tudomásul.

Ezután az interpellációkra került sor. *Dobiecsky* a vasutasok fizetésrendezése ügyében interpellálja a kereskedelemügyi minisztert.

Láng Lajos válaszában két elvi kérdésben tesz nyilatkozatot. Ugyanis kijelenti, hogy a vasutasok fizetésrendezésénél tekintettel voltak a kvalifikációval bíró és a kvalifikációval nem bíró alkalmazottak igényeire. Kijelenti, hogy az automatikus előléptetési rendszert magáévá tette. Az interpelláció egyéb részleteire egyelőre nem felelhet. A többség *Láng* miniszter válaszát tudomásul vette. *Kelemen Béla* a csongrádi munkáshiány ügyében interpellál. A többség a miniszter válaszát tudomásul veszi.

Tisza István gróf kilépett a szabad- elvépártból.

Budapest, május 13. (Saját tud. táv.) A Magyarország legutóbbi száma érdekes politikai szenzációt közöl. E hír szerint ma *Szél Kálmán* és *Tisza István* gróf között oly éles nézeteltérés merült fel, hogy ennek következtében *Tisza István* gróf levonva a konzekvenciákat, *kilépett a szabadelvépártból*. Egyik verzió szerint erre az adott okot, hogy *Tisza István* gróf helytelenítette *Szél Kálmán* miniszterelnök politikáját, hogy *Feilitzsch* bárót nyilatkozatra kényszerítette.

Párhuzamok az országházban.

Budapest, május 13. (Saj. tud. táv.) A parlament többsége élénken foglalkozik a párhuzamok kérdésével. E tárgyban a szabadelvé pártkörben zajos vita folyik. *Tisza István* gróf *Andrássy Gyula* gróf és *Rosenberg* vitatkoztak a párhuzamok behozataláról. Ellenzéki körökben elterjedt a nézet, hogy ha behoznak a párhuzamokat, az ellenzék a technikai obstrukcióhoz fog folyamodni.

Feilitzsch báró nyilatkozata.

Budapest, máj. 13. (Saját tud. táv.) *Feilitzsch* báró ma a hírlapoknak nyilatkozatot adott át, melyben terjedelmesen kifejti, hogy a pártvezetőséggel szemben semmiféle állást nem foglal és a párt belsőjében semmiféle bomlasztó akciónak nem mozgatója.

A diákkongresszus berekesztése.

Budapest, máj. 13. (Saj. tud. táv.) A diákkongresszus tárgyalásait ma *Ilosvay* rektor elnöklésével ünnepélyesen berekesztették. *Ilosvay* rektor gyönyörű záróbeszédet mondott. A budapesti, eperjesi, kolozsvári, debreczeni főiskolák egyhangulag elhatározták, hogy a legközelebbi kongresszust októberre Debreczenbe hívják össze.

Czipészek sztrájkja.

Kézdivásárhely, máj. 13. A kézdivásárhelyi czipészmunkások hétfő óta sztrájkolnak. A sztrájkolók száma 40. Jobb ebédet, az ebédhez kenyeret és minden pár czipő munkadíjának 20 fillérrel való fölemelését követelik mestereiktől. Az iparhatóság már kétszer tárgyalta a felekkel, de egyezséget nem sikerült eddig létrehozni. Csúpan egy főnök teljesítette a sztrájk lók kívánásait, ehhez azonnal visszaálltak munkába a sztrájkolók. A rendet eddig nem zavarták meg. (M. T. I.)

Sajtóper egy nemzetiségi ujság ellen.

Szokolca, május 13. Az itteni Pokrok című tót lap ellen a nyitrai kir. törvényszék vizsgálatot rendelt el egy cikk miatt, melyben becsmérlésért foglaltatik. A közleményért a lap szerkesztője vállalta el a felelősséget. (M. T. I.)

A letartóztatott szerkesztő ügye.

Eszék, május 23. A Naroda Obrana letartóztatott szerkesztőjének, Lorkovicsnak apósát, Kristof Radoszlav dr. osztálytanácsost országos egészségügyi felügyelőt, letartóztatták. (M. T. I.)

000 REGÉNY CSARNOK. 000
000 000

Tűzzel - vassal.

Irta: Sienkiewicz Henrik. 258

— Láttam; amilyen igaz, hogy élek. Ot-hat ember volt velem. Nem tudtam megszámlálni őket, mert a lábaim meggyökereztek, nem mehettem utánok... Fáklyát vittek mellette... Azt hiszem, hogy valami rossz szellem dolgozik ellenünk! Már elvesztettem a vállalkozásunkba vetett minden reménységemet! Hát az a pokoli fajzat halhatatlan? Ne beszélj róla Heléna előtt... Az Isten szerelmére!

Te agyonütöted, Rzendzian feljelentette, ő pedig még mindig él, szabadon jár és az utunkba akad. Istenem! Istenem! Mondhatom neked, Mihály, hogy inkább a temetőben kísértetet láttam volna, mint őt! És én szerencsétlen, én vagyok mindig az első, aki meglátom!

A kutyának se kívánom ezt a szerencsét. Hát nincs más ember a világon? Hát nem inkább mással találkozhatnék? — Nem! Mindig velem és csak velem!

— Hát ő látott téged?

— Ha meglátott volna, nem igen láttatok volna viszont. Csak az hiányzott volna!

— Pedig jó volna tudnunk, hogy tőlöz minket, vagy csak a Waladynkához, Horpynához megy?

— Azt hiszem, hogy a Waladynkához siet.

— Bár ugy lenne! Így hát éppen az ellenkező irányba lovagolunk, mint ő, most máris egy-két mértföld van köztünk és egy óra múlva lesz őt is. Mielőtt tehát utközben hirt hall rólunk és visszafordul, mi már Solkiewben, vagy éppen Sbarasban leszünk!

— Azt hiszed, Mihály? Dicsértessék az Isten! Megvigasztaltál! De mondd csak, hogy járhat őkelme szabadon, mikor Rzendzian a wladowai kormányzóknak feljelentette!

— Bizonyára megugrott!

— Akkor az a kormányzó megérdemelné, hogy letüssék a fejét. Rzendzian! Hé! Rzendzian!

— Parancsolnak? — kérdezte a legény, a lovát visszatartva.

— Kinek jelentetted te föl Bohunt?

— Rogowski urnak.

— És ki az a Rogowski?

— Vitéz lovag, a király egyik ezredének a kapitánya.

— Hohó! — szólt Wolodyjowski, az ujjával bosszusan csettintve. — Most már értem! Nem emlékszel, mit mesélt Longinus a Skrzetuski és Rogowski ellenségeskedéséről? Rokona Lasrernek és ő miatta haragszik Skrzetuskira. — Értem már! értem! — kiáltott Sagloba. — Bosszúból bocsátotta Bohunt szabadon! De hiszen ez büntet, még pedig kötelel érdemlő! Föl fogom jelenteni.

— Csak kerüljek össze vele, — morgogta Wolodyjowski — nem lesz szükségünk bíróságra!

Rzendzian nem tudta, hogy miről beszél a két lovag és Sagloba kérdésére megfelelően, ismét előre lovagolt a herczegnő mellé.

Lassan haladtak előre. A hold már feljött és a köd, mely este a földre terült, eloszlott.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gazdasági egyesület gyűlése.

Közgyűlés.

A biharmegyei gazdasági egyesület *folyó hó 20-án*, azaz szerdán délután 3 órakor a megyeháza nagytermében tartja meg *rendes évi közgyűlését*, melyre az egyesület t. tagjai meghívatoak.

- Tárgy: 1. Elnökségi jelentés az egyesület múlt évi működéséről.
 2. Számvizsgáló bizottság jelentése.
 3. Folyó évi költségelőirányzat.
 4. Netáni indítványok.
 Nagyvárad, 1903. május 10.

Elnökség megbízásából:
Weingärtner Andor,
 titkár.

Választmányi ülés.

A biharmegyei gazdasági egyesület igazgatóválasztmánya *folyó hó 19-én* azaz kedden délután 5 órakor az egyesület hivatalos helyiségében gyűlést tart, melyre a választmányi tagok meghívatoak.

Tárgyak:

- Földmivvelésügyi miniszter értesíti az egyesületet, hogy felterjesztésére a nagyváradi kat. kincstár-ból a gazdák részére 300 q korpát mérsékelt áron kieszközölt.
- Földmivvelésügyi miniszter »Földhitelintézetek és kisbirtokosok orsz. földhitelintézetét« — a kisbirtokosok részére nyújtandó kölcsönök lebonyolításánál — az egyesület figyelmébe ajánlja.
- Kisbirtokosok országos földhitelintézetének megkeresése.
- OMGE a kereskedelmi szerződések tárgyában javaslatát megküldi.
- OMGE megkeresése a denaturált szesznek technikai célokra való felhasználása iránt.
- OMGE javaslata a hadsereg ellátása tárgyában.
- A cs. és kir. 7. hadtest intendaturája terményszükségletéről értesít.
- Magyar kölcsönös állatbiztosító társaság válasza az egyesület megkeresésére.
- Bereczky Géza beadványa a sertésvásárlásoknál követett gyakorlat módosítása tárgyában.
- Biharmegyei mezőgazd. bizottsága véleményezés végett Pókay Dezső beadványát tenyészigazolványok ügyében átteszi.
- Grósz Zsigmond beadványa munkások szerződése tárgyában.
- Tenkei főszolgabírói hivatal megkeresése fedezetési állams. iránt.
- Előterjesztés a f. évi kiállítások iránt.
- Elnökségi előterjesztés az egyesület múlt évi működéséről.
- Számvizsgáló bizottság jelentése.
- Folyó évi költségelőirányzat.
- Tagok felvétele.

Nagyvárad, 1903. május 10.
 Elnökségi megbízásból:
Weingärtner Andor,
 titkár.

A hegyi napszám. A nagyváradi hegyen a hét folyamán a kapás napszám 60 kr., 1 kor. 20 fillér. Nagyvárad, 1903. május 12.
Márkus János hegybíró.

Határidők.

	Budapest, május 13.
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Értéktőzsdé

	Budapest, május 13.
Oszták hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. május 13-án.

Magyar aranyjárdék 4	121.25
Magyar koronajárdék	92.50
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4/3	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	99.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeresémi-sorsjegy-kölcsön	203.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	158.—
Oszták járdék papirban	100.50
Oszták járdék papirban	100.50
Oszták járdék aranyban	121.50

Oszták korona járdék	101.—
Oszták államsorsjegyek	154.—
Oszták magyar bank részvény	16.85
Magyar hitelbankrészvény	729.50
Oszták hitelintézet részvény	684.—
Párisi vista	95.20
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.06
Németbirodalmi márka	117.06
Londoni vista	239.70
20 márkás arany	28.43

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Számos kitüntetés! Számos kitüntetés!

DADAY JOZSEF utóda

Mezey Dezső

műlakatos és toronyórás

Nagyvárad, Szent János-utca 320. sz.

Van szerencsém a m. t. közönség b. figyelmét felhívni a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és a legmodernebbül berendezett

műlakatos és toronyóra műhelyhelyiségemre,

hol több kiállításon kitüntetett szerkezetű TORONYÓRAIM vörös fémből készült főkerekekkel s a felhuzást könnyítő, a legcélszerűbb módon alkalmazható **külön mozgó orsókkal** s a súlyemelő czinkezett vassodronyokteleket tartó vashengerekkel és ingaszabályozó csavarokkal vannak ellátva.

KÉSZTORONYÓRAIMNAK jótállás felelősség melletti felállítását is vállalom melyek **pontos járásáért** szavatolok.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

MEZEY DEZSŐ,

műlakatos és toronyórás.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“
 jeggyel

legjobb, legkladósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

Kizárólagos kosárüzlet!

A közelgő tavaszra megérkeztek nagy mennyiségben különböző alaku kerti székek, kerti garnitúrák, utazó kosarak és mindenféle kosárúruk, melyeket eredeti gyári árakban árusítok.

Nagy választék GYERMEKKOCSIKBAN, különböző házi butorokban és alkalmas ajándéktárgyakban. **Olesó, szabott árak!**

Szives pártfogást kér

OPPENHEIM F. VILMOS

NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Barts-ház.)

KOSÁRÁRU KERESKEDÉSE

Olcsó ezüst-bevásárlás!!

119

A m. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett
13 próbás *ezüst evőkészletek* 5 $\frac{1}{2}$,
gyertyatartók és *girandolok* 6 $\frac{1}{2}$,
krajczár grammja

DEUTSCH SIMON
ékszerésznél

Nagyvárad, Bémer-tér.

Horváth János

szűcsmester

Nagyvárad, Nagy-Magyar-utca 332 sz.

(Saját ház, Nyárfasikátorral szemben)

ÜZLETHELYISÉG: Olaszi, Fő-utca.

(Orsolya-szűzek zárdájával szemben).

Téli ruhák, uti bundák, lábzsákok, szőnyegek stb.

nyári gondozásra

vétetnek és mint eddig, úgy ezután is pontosan **jutányos feltételek mellett** kezeltetnek **Vidéki megrendelések** gyorsan és pontosan, a leglekiismeretesebben eszközöltetnek. 284

Biztosítva **12.000** korona erejéig.

Első nagyváradai zálogház.

NAGYVÁRAD, KOSSUTH-UTCZA 6. szám.

Pénzkölcsön 8⁰/₀-ra.

Értékpapírokra és sorsjegyekre 8⁰/₀-ra a legmagasabb előleget ad.

Már zálogban levő sorsjegyeket, vagy értékpapírokat kiváltunk és olcsóbb kamatra magasabb kölcsönt adunk és kiváratra napi árfolyamban azokat meg is vesszük.

Mindennemű ékszerekre, ipari és árucikkekre a legkisebb összegtől a legmagasabbig legszolidabb feltételek mellett nyújt kölcsönt.

Visszafizetéseket a legkisebb részlettörlesztések mellett elfogadunk; ugyszintén vidéki megbízásokat is elfogadunk s azokat pontosan elintézzük.

Értékpapírok, sorsjegyek és ékszerek nagy tételeinél a legmesszebb menő kedvezmény biztosított.

Mindennemű ékszerek, arany láncok, arany órák, (különlegességek) gyűrűk s az ékszer szakba vágó mindenféle cikkek **legolcsóbb** bevásárlási forrása.

Diskrét kölcsön ügyletek elintézésére a kapu alatti külön bejáratnál külön terem áll rendelkezésre.

273.

Tisztelettel:

ELSŐ NAGYVÁRADAI ZÁLOGHÁZ TULAJDONOSA:

KLEIN M. és FIA,

Nagyvárad, Kossuth-utca 6. szám.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Figyelem!

Az „Amerikai áruház” *olcsó árakban utólérhetetlen!*

Értesíteni kívánom a t. vevőközönséget, hogy az üzlet a régi helyiségbe **Fő utca (Bazár-épület)** lett visszahelyezve, a hol most a rövidáruval kapcsolatban

gyönyörű rőfös raktár lett berendezve

teljesen új, remek áruval, melynek megtekintése figyelmet érdemel.

221.

Telefon-szám: 372.

Tisztelettel

AMERIKAI ÁRUHÁZ.

Andriska Jenő **RÖVIDÁRU, NŐI- és FÉRFI SZABÓKELLÉKEK és DIVATÁRUK RAKTÁRA**

NAGYVÁRAD, Szent László-tér 1. szám.

Ajánlja tavaszi újdonságait, u. m.

Hölgyeknek: szalagok, csipkék, ruhadiszek, napernyők, művirágok, harisnyák, zsebkendők, övek, bőrtáskák stb.

Csipke- és tüll-gallérok és boák!!

Uraknak: Nappali- és háló-ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, nyakkendőtükk és inggombok, esőernyők, harisnyák és lábtyűk, nadrágtartók, sweatterek, tornaingek, zsebkendők stb.

140

Keztyű és derékfűző (mieder)

gyári raktár!

Szabóknak és varrónőknek árendemény.

Pontos kiszolgálás!

Szabókellékekben nagy választék!

Vidéki megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek.

Rövidárukban újdonságok és czélszerű különlegességek.

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.